

31.1.2014

Opetus- ja kulttuuriministeriö

lukiontuntijako@minedu.fikirjaamo@minedu.fi

PL 29

02300 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntöne, 20.12.2013, Dnr 85/020/2012

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston lausunto lukiokoulutuksen yleisiä valtakunnallisia tavoitteita ja tuntijakoa valmistelevan työryhmän ehdotuksista**Pohjois-Suomen aluehallintovirasto lausuu ehdotuksista yleisesti seuraavaa**

Hallituksen esitys valtioneuvoston asetukseksi lukiokoulutuksen yleisiksi valtakunnallisiksi tavoitteiksi ja lukion tuntijaoksi on päälinjoiltaan oikeansuuntainen. Esityksen sisältämät kolme eri ehdotusta lukion tuntijaoksi ovat kaikki varteenotettavia ja perusteltuja.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto pitää esityksen lakiehdotusten yleisperusteluja ja yksityiskohtaisia perusteluja kattavina. Niistä selviää riittävällä tavalla esitystä koskeva taustatieto.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston mielestä on hyvä, että esitykseen on sisällytetty kolme eri vaihtoehtoa tuntijaoksi. Lukiokoulutuksen on kehityttävä vastaamaan nykyajan toimintakulttuuria, osaamistarpeita ja pedagogiikkaa. Aiempaan verrattuna laaja-alainen osaaminen, kokonaisuuksien hallinta ja ilmiöpohjaisuus ovat tarkoituksenmukaisia lukiokoulutuksen uusina lähtökohtia. Lukion muuttamiselle on siis nykyajassa tilausta, mutta muutos on tehtävä harkiten. Esityksen sisältämät kolme vaihtoehtoa tuntijaolle antavat tähän harkintaan sopivan laajan pohjan.

Lukiot ovat hieman eri asemassa riippuen koostaan ja sijainnistaan. Pohjois-Suomen lukiokoulutuksen järjestäjät ovat usein kooltaan kor-

keintaan keskisuuria ja opiskelijamäärältään pieniä. Valinnaisuuden runsas lisääminen saattaa näissä olosuhteissa olla henkilöstön rekrytoinnin ja kustannusten nousun kannalta suuri haaste osalle alueemme lukioita.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston ehdotuksia koskevat keskeiset kommentit

Työryhmän esityksessä on lähdetty siitä, että lukiokoulutuksen **perusmitoitus säilyy ennallaan**, eli on kestoaltaan kolme vuotta ja laajuudeltaan 75 kurssia. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto pitää tätä kannatettavana lähtökohtana.

Pohjois-Suomen aluehallintoviraston korostaa, että **opiskelijoiden yleissivistys jatkokoulutusta ja työelämää varten tulee taata lukio-koulutuksessa laaja-alaisesti ja monipuolisesti**. Esityksessä valinnaisuus merkitsee sitä, että opiskelija voi suuntautua vahvasti joko luonnontieteellisiin tai humanistisiin oppiaineisiin sulkematta kuitenkaan valintoina pois toinen toisiaan. Niinpä kaikissa esitetyissä tuntijakovaihtoehtoisissa (A- C) yleissivistys on keskiössä ja se varmistetaan pakollisilla kursseilla sekä niihin sisältyvillä opintokokonaisuuksilla, eheyttämistä korostavilla teemaopinnoilla sekä syventävillä valtakunnallisilla kursseilla. Lisäksi opiskelijoiden oppimista syvennetään koulutuksen järjestäjän päättämällä syventävillä kursseilla sekä omassa opetussuunnitelmassaan päättämillään soveltavilla kursseilla.

Keskeistä tuntijaosta päätettäessä on ratkaista pakollisten ja valinnaisien kurssien määrän sekä oppiainesisältöjen jakautuminen. Lisääntyvä valinnaisuus on tervetullutta motivoivana tekijänä sekä nuorten itseohjautuvuutta tukevana mallina. Se kuitenkin lisää kustannuksia pienissä ja keskisuurissa lukioissa. Pohjois-Suomen lukioista useat edustavat juuri tätä kokoluokkaa, joten ko. alueen kannalta **valinnaisuuden merkittävää lisäämistä on kannatettava maltillisesti**. Esitetyistä tuntijakomalleista A- vaihtoehdossa valinnaisuus on suurinta, B- vaihtoehdossa seuraavaksi suurinta ja C- vaihtoehdossa pienintä.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että lukio-opiskelijoille on oleellista taata **riittävästi opintojenohjausta** etenkin, kun valinnaisuus näyttää lisääntyvän joka tapauksessa. Tämä on huomioitu esityksessä hyvin ehdottamalla opinto-ohjauksen määrän lisäämistä pakollisina opintoina yhden kurssin verran.

Yleissivistuksen takaaminen sekä riittävä valinnaisuus ja joustavuus on varmistettu esityksen sisältämissä kaikissa vaihtoehtoissa (A- C), joten Pohjois-Suomen aluehallintovirasto ei voi yksiselitteisesti ottaa vahvaa kantaa vain yhden vaihtoehdon puolesta.

vastuualueen johtaja

Veijo Kosola

opetustoimen ylitarkastaja

Hanna-Mari Sarlin